

ore affirmantur. Vt simpliciter loquendo de nemine quoquam plura et praeclariora credantur. Illius enim praedictiones terrae-motuum certissimae commemorantur, et pestis auerruncationes praesentissimae: ventorum quoque violentorum, grandinisque profusissimae compressiones, et tempestatum, tam in fluminibus, quam in mari serenationes, ad facilem et secundum amicorum traiectionem. Empedoclem quoque et Epimenidem, atque Abarim, cum haec ab illo haussissent, talia passim perpetrasse aiunt: et poemata illorum hoc manifeste testari. Quin et Empedocli cognomen erat Alexanemi siue Auerrunci ventorum; Epimenidi vero, Purgatoris; Abaridi, Aethrobatae siue Aërambuli. Quandoquidem is sagittae Apollinis Hyperborei, quam dono acceperat, inequitans, fluuios et maria, aliaque loca inaccessa, per aërem quasi volitans transibat: quod et Pythagoram fecisse nonnulli suspicantur, cum Metaponti et Tauromenii amicos vna eademque die vtroque conueniret. Animi vero corporisque affectus rhythmis, carminibusque et incantationibus sedabat. Et haec quidem adhibebat amicis: ipse vero vniuersi concentum auribus percipiebat. Intelligebat enim totam illam et generalem orbium coelestium, stellarumque quae in orbibus istis moventur harmoniam: quam nos ob naturae

rus, cibus famem sitimque arcentibus vt plurimum utebatur. Et fami quidem arcentidae componebat ex semine papaueris et sesamo, ac cortice scillae probe lotae, donec a succo exteriori repurgaretur; ex floribus asphodelorum, et foliis maluae; ex polenta, hordeo atque cicere. Quae omnia aequali pondere minutim concisa Hymettio melle in massam redigebat. Contra sitim autem praeparabat ex semine cucumeris, et vua passa pinguiori, exemptis acinis, et flore coriandri, item ex semine malvae et portulaca, ac casei ramentis, ex polline farinae, et pinguedine lactis: cuncta haec melle insulano inter se commiscebat. Eam rationem Herculem a Cere edoctum affirmabat, cum in Libyam aridam mitteretur. Vnde et corpus, quasi in quodam aequilibrio, habitum eundem constanter seruabat; non vt modo sanum, modo aegrum; modo pingue et crassum, modo tenue et macilentum esset. Animi etiam similes semper mores ex vultu relucebant. Nec is voluptate largius diffundebatur, nec moerore contrahatur: neque vnquam gaudio vel dolore occupatus apparuit. At nec ridentem illum vel flentem vnquam quis vidit. Cumque diis sacrificaret, non molesta et inuidiosa

tem crudelem deprehendisset: vt est infra, Num. 74. Hanc deinde artem plures excoluerunt professique sunt: vt Zopyrus (qui, vt ex Cicerone discimus, Socratis aeno vixit), vt Polemo, vt Adamantius, etc. Ac ne Aristoteles quidem, ille naturae genius seu consiliarius, eam intactam reliquit. Exstat enim ipsius hac de re commentarius, ex quo pauca hic annotabo, vnde artis eius principia intelligi possint, quae in eo consistunt, quod animi mores sequantur temperamentum corporis: vt integro libro demonstrat etiam Galenus. Sic ergo Arist. statim in initio: *Αἰ διάνοιαι ἔπονται τοῖς σώμασι, καὶ οὐκ εἰσὶν αὐταὶ καθ' ἑαυτῆς, ἀπαθῆς οὔσαι τῶν τοῦ σώματος κινήσεων. Τοῦτο δὲ δήλον πάνυ γίνεται ἔν τε ταῖς μέθυσι, καὶ ἔν τε ταῖς ἀρρώστιασι. πολὺ γὰρ ἐξαλλάττουσαι φαίνονται αἱ διάνοιαι ὑπὸ τῶν τοῦ σώματος παθημάτων· καὶ τοῦναντίον δὴ τοῖς τῆς ψυχῆς παθήμασι τὸ σῶμα συμπαύχον φανερόν γίνεται περὶ τε τοὺς ἔρωτας, καὶ τοῖς φόβους τε καὶ λύπας καὶ τὰς ἡδονάς.* et mox: *Ἦστι ἀναγκαῖον ἔπισθαι τῷ τοιούτῳ σώματι τοιούτῃ διάνοισιν.* Idem c. 4. in pr. *Λοκῆ δέ μοι ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα συμπαθεῖν ἀλλήλοις· καὶ ἡ τῆς ψυχῆς ἕξις ἀλλοιούμενη, συναλλοιοῖ τὴν τοῦ σώματος μορφήν· πάλιν τε ἡ τοῦ σώματος μορφή ἀλλοιούμενη, συναλλοιοῖ τὴν τῆς ψυχῆς ἕξιν· ἐπειδὴν γάρ ἐστι ψυχῆς τὸ ἀνιάσθαι τε καὶ εὐφραίνεσθαι, καταφανές, ὅτι οἱ ἀνιώμενοι σκυθρωπότεροί εἰσι, καὶ οἱ εὐφραϊνόμενοι, ἰλαροί, etc.* Sequuntur ibidem plura in hanc sententiam, ὅτι ἐκότερον ἐκατέρῳ ἔπεται: hoc est, quod et anima a corpore, et vicissim corpus ab anima patiatur: quod etiam manifestum euadere dicit in maniacis. Sic Cassius probl. 51. ad quaestionem: *Διὰ τί οἱ τερατόμορφοι, καὶ ἄφρονες;* respondet ex eodem principio: *ὅτι τοῖς σωματικοῖς τὰ ψυχικὰ συμπαύχει, ὥσπερ τοῖς ψυχικοῖς τὰ σωματικά.* Nonnunquam tamen fallere hanc artem, quippe coniecturalem, docet clarissimum exemplum Sociatis; in quo ars Zopyri aberravit, quia naturae prauas inclinationes, quarum incidia praebant corporis lineamenta, disciplinae et assuefactionis diligentia ipse Socrates correxerat: vt est apud Ciceronem.

Huc pertinet illud Phaedri nostri lib. 3. Fabularum Aesopiarum: *Et formosos saepe inueni pessimos: Et turpi facie multos cognoui optimos.* Et quod alibi ait idem: *Non semper ea sunt quae videntur.* Decipit frons prima multos. Ad eundem elegantissimum scriptorem plura notavi ante hos 14 annos. De physiognomoniam Pythagorica plura annotabo infra.

gravioribus viris breui spatio satis videbatur taciturnitas mō-
 dificata. Loquaciores enimvero ferme in quinquennium velut
 in exilium vocis puniebantur. (f. leg. veluti exilio v. p.)
 Haec Platonius ille Madaurensis, qui et ipse, perinde vt
 Agellius, non omnibus quinquennale, sed quibusdam etiam
 breuioris temporis silentium imperatum fuisse testatur.
 Non omittam hic *κακοζήλιαν* Basilidis haeretici, quem et
 ipsum scribunt suis praecepisse silentium more Pythago-
 rico ad quinquennium. Vid. Euseb. lib. IV. *Hist. Eccles.*
 cap. 7. Nec illud indictum relinquam, quod apud S. Hie-
 ronymum legi Commentario in Ecclesiasten Salomonis cap.
 3. ad verba: *Tempus tacendi, et tempus loquendi.* Annotat
 ibi vir doctissimus ista: *Pythagoricos reor, quorum disci-
 plina est, tacere per quinquennium, et postea eruditos loqui,
 hinc originem sui traxisse decreti. Discamus itaque et nos,
 prius non loqui, vt postea ad loquendum ora reseremus. Si-
 leamus certo tempore, et a praeceptoris eloquio pendeamus.
 Nihil nobis videatur rectum esse, nisi quod discimus, vt post
 multam silentium de discipulis efficiamur magistri. Nunc
 vero pro seculorum quotidie in peius labentium vitio, doce-
 mus in Ecclesiis, quod nescimus. Et si compositione verbo-
 rum; vel instinctu Diaboli, qui fautor errorum est, plausus
 populi excitauerimus, contra conscientiam nostram scire nos
 arbitramur, de quo alijs potuimus persuadere. Omnes artes
 absque doctore non discimus: sola haec tam vilis et facilis
 est, vt non indigeat praeceptore.* Hactenus S. Hieronymus.
 De posteriori silentii Pythagorei genere, quam *παιτελή σιωπήν*
 seu *ἐχημυθίαν* vocabamur, obseruo etiam locum Iamblichī
 ex cap. 32. Num. 226. τὰ κυριώτατα καὶ συνεκτικώτατα τῶν
 ἐν αὐτῇ δογματικῶν ἀπόρρητα ἐν ἑαυτοῖς διεφύλαττον ἅπαντες αἰεὶ,
 μετὰ ἀκριβοῦς ἐχημυθίας πρὸς τοὺς ἑξωτερικοὺς ἀνεκφορα διατη-
 ροῦντες ἀγράφως ἐν μνήμῃ, τοῖς διαδόχοις ὡσπερ μυστήρια θεῶν
 μεταπαραδιδόντες· διόπερ οὐδὲν ἐξεφοίτησε τῶν λόγου ἀξίων,
 μέχρι πολλοῦ διδασκόμενά τε καὶ μαθηθόμενα· ἐντὸς δὲ τοίχων
 μόνων ἐγνωρίζετο. etc. Eod. allusit Cicero, cum in I. *de
 Natur. Deorum* scripsit: *Nec tu me celas, vt Pythagoras so-
 lebat alienos.* Vbi alienos intelligere debemus τοὺς ἀμνήτους,
 quos Iamblich. nunc ἀτελέστους, nunc ἑξωτερικοὺς, nunc
 θυραίους, nunc βεβήλους vocat, non initiatos scil. mysteriis
 Pythagoricis: qui Virgilio, Horatio, aliisque sunt profani.

Ὡς ἀθάνατον εἶναι φησὶ τὴν ψυχὴν] Sententiam suam
 de animae immortalitate hausit Pythagoras a magistro suo

huius argumenti: Quis iure diues dici debeat: videlicet non is, qui ad calculos semper sedens congerit opes alias super alias atque coaceruat, apum instar alueolis mella constipantium magis ad aliorum quam suos vsus; sed is potius, qui facultatibus suis recte uti nouit, cui dii diuitias dederunt *artemque fruendi*, ut cum Horatio loquar. Mouet quoque me et confirmat in hac sententia, quod nullum video *ἄφθρον*, quo tertius versus cum prioribus copuletur. Quare nouum atque distinctum hoc a superiore puto Epigramma:

*Τὸν δὲ πολυκτέανον καὶ πλοῦσιόν ἐστι δίκαιον
Κλῆζειν, ὃς χρῆσθαι τοῖς ἀγαθοῖς δύναται.
Εἰ δὲ τις ἐν ψήφοις κατατίθεται, ἄλλον ἐπ' ἄλλου
Σωρεῦειν αἰεὶ πλοῦτιον ἐπιγόμενος·
Οὗτος ὅποια μέλισσα πολυτρήτοις ἐνὶ σίμβλοις
Μοχθήσει, ἐτέρων δρεψομένων τὸ μέλι.*

Vbi observo, comparationem illam auari cum apibus non sibi sed aliis mellificantibus videri Lucianum a Democrito sumpsisse. Sic enim ille apud Stobaeum *περὶ φειδωλίας*. Οἱ φειδωλοὶ τὸν τῆς μελίσης οἶον ἔχουσι, ἐργαζόμενοι ὡς αἰε βιωσόμενοι. Sed quid vetat, quo minus egregiorum carminum aliquot elaborationes Latinas hic ascribam, quibus et cum Sleidani versione et inter nos certabamus olim in adolescentia familiares ac *συμφοιτηταὶ* ego et Solomo Rysintus Pantherus, qui nunc a consiliis ac studiis est Illustriss. Principi D. Christophoro Radiuilio. Sleidanus ergo sic vertit:

*Nobilis est animi thesaurus, nobilis ille,
Postrema quisquis parte locabit opes.
Diues erit vere, qui fidas inter amicos
Largiter effundit parta labore bona.
Sed genium quisquis defraudat, opesque tenacem
Congerit in testam, quo numerare queat,
Qualis apes, frustra studio complebit auaro
Vascula, mox fucō diripiente fauos.*

Sol. Rys. Panth. ita geminum in modum transtulit:

I.

*Mentis opes solius, opes verae atque perennes:
Plurimum habent alias diuitiae exitii.
Sed pollentem opibus multis, multoque metallo,
Hunc vobis qui partis vititur ipse bonis.*

(puto legendum καθ' ἃ, vel καθ' ὧν: vt referuntur vel ad διδάγματα, vel ad τρόπον. An legendum διδάγματα, ἢ ἐπιειδέθη;) Vide eundem Iamblichum cap. 23. vbi legendum διαρθρώσει, vel διαρθρώσει, pro διαρθρώσεις; et τὸν τρόπον, pro τύπον. Interpretatio quoque Frisii tota ibi nihilo valet, vt alibi passim. De commoda deinde interpretatio symbolorum admonendi sumus, nisi haec addatur, tunc vero ab anilibus fabulis ipsa symbola parum discrepatura et plane ridicula fore. Quod quidem non sine causa testatur atque inculcat Iamblich. vt cap. 23. et 32. vt et in *Protrpt.* cap. vlt. pag. 131. Quorum locorum collatio est, primum dicto capite ita legendum: *Καὶ εἰ μὴ τις (τὰ) σύμβολα ἐπιειδῆς διαπιτύξει, καὶ ἀμώμω ἐξηγήσει περὶ τούτων, γελοῖα ἂν καὶ γραῶδη δόξη τοῖς ἐντυγχάνουσι τὰ λεγόμενα, λήθρου μυστὰ καὶ ἀδολεσχίας.* Ibidem mox pro φανερὰ καὶ ἐναργῆ suspicor legendum φανερὰ καὶ ἐναργῆ ἀντί σκοτεινῶν. Et mox pro ἐκφαίνω, ἐκφαίνει. Deinde in *Protrpt.* cap. vlt. pag. 131. totum locum ita restituendum esse aio: *Καὶ εἰ μὴ τις αὐτὰ τὰ σύμβολα ἐπιειδῆς διαπιτύξει, καὶ ἀμώμω ἐξηγήσει περιλάβοι, γελοῖα ἂν καὶ γραῶδη δόξιναν τοῖς (non δόξει αὐτοῖς) ἐντυγχάνουσι τὰ λεγόμενα, λήθρου μυστὰ καὶ ἀδολεσχίας. ἔν' οὖν χρήσιμ' (non χρήματ') ἐκφανῆ, etc.* Idem et Iustinus Martyr attestatur in *Cohortatione ad Graecos* pag. 14. *Ὁ δὲ τοῦ Μνησάρχου Πυθαγόρας, ὃ τὰ δόγματα τῆς ἑαυτοῦ φιλοσοφίας διὰ συμβόλων μυστικῶς ἐκθέμενος, ὡς δηλοῦσιν οἱ τὸν βίον αὐτοῦ γεγραφότες, ἅξια καὶ κούτος τῆς εἰς Αἴγυπτον ἀποδημίας περὶ ἐνὸς θεοῦ φρονῶν φαίνεται, etc.*

Τοιοῦτων] Restituendum τοιοῦτον, vt est in MSC.

Ζυγὸν μὴ ὑπερβαίνειν] Prima aliquot symbola eum suis expositionibus eodem ordine iisdemque verbis, vasque ad II. quod incipit, *Σπονδὴς τε ποιῆσθαι*, etc. duobus iantum in medio omissis, 6. scilicet et 7. retulit D. Cyrillus lib. IX. contra Iulianum Apostatam p. 209. Lat. Edit. Basil. ex qua versionem Oecolompadii ascribam: *Pythagoras autem aenigmaticam manifestationem non contemnit, sed magnificat, vt de illo Porphyrius in primo libro historiae philosophicae. Erat autem et aliud genus symbolorum tale: Stateram ne transeas: h. e. Ne avarus sis. Ne ignem gladio fodias: id quod erat, Impudentem et iratum animum asperis verbis ne commoueas. Et, Coronam ne vellices: hoc est, Leges ne offendas. Nam ciuitatum coronae scilicet erant. Praeter haec et alia quaedam; Ἐπὶ τῶν ὀδῶν: h. e. Ne conficias teipsam curis.*

